

sa a tot arreu la necessitat que en les cases de maternitat, a l'objecte de donar més extensió a l'al·letament matern, la dona que ha deslliurat es quedi a criar allí una temporada, i, si és possible, criï dos infants. Fa molts pocs dies que el Consell Superior de Protecció a la Infància acaba de prendre l'acord, per iniciativa de la Diputació Provincial de Madrid, de declarar obligatòria la permanència i l'al·letament de la mare que infanta a les Cases de Maternitat, per un espai mínim de dos mesos. Espai de temps reduïdíssim, si es té en compte que aquest acord ha estat pres després d'una intensa campanya deguda a l'enorme mortalitat que es produïa en aquells establiments, ocasionada, principalment, per l'al·letament artificial. Com veiem, aquesta causa va sortint moltes vegades com a responsable d'un tant per cent de defuncions, molt elevat; és per això que no ens hem de cansar de combatre'l i evitar la seva perniciosa exagerada extensió.

Passem una ràpida revista a les causes de l'abandó infantil del nen il·legítim, principalment per a tractar de posar-hi remei.

Dues semblen ser les principals: a) ocultar la deshonra i evitar el menyspreu en què es veu llençada la mare soltera; b) el desempar material en que es troba, si el varó no repara la falta comesa amb el matrimoni. Diem que sembla que són únicament aquestes dues causes, perquè es dóna amb preferència el cas que la que troba els recursos materials necessaris per a subvenir les necessitats seves i del nadó, no l'abandona, així com tampoc la que gaudeix de la protecció i companyia del pare o tan sols alimenta l'esperança d'una reparació. En canvi, la cosa és presenta de faisó ben distinta quan la mare, sola, pobra, algunes vegades foragitada de la seva llar, es troba en la impossibilitat d'anar a sol·licitar treball, sense casa ni aliment i amb les facilitats que se li ofereixen per a abandonar el fruit de la seva concepció al secret torn de la Maternitat, a la caritat d'altri. Quan distinta fóra la sort d'aquest infeliç infant, net de culpa, si la mare pogués trobar un lloc adequat on pogués treballar i guanyar-se la vida honradament i alhora criar el seu fill. Es a dir: una institució maternal que tingués uns tallers de treball manual compatible amb l'al·letament, i una guarderia d'infants i cambra d'al·letament anexas; institució a la qual el nen vingut al món en circumstàncies irregulars té dret, o, del contrari, la

Societat està inhabilitada per a exigir-li, demà, el compliment de cap deure d'humanitat ni de ciutadania.

Per a evitar l'abandó com a mitjà d'amagar la deshonra, i a la vegada resoldre altres casos de maternitat en dona soltera, poden prestar bons serveis les Maternitats secretes, però amb l'obligació, per part de les mares, de romandre-hi el temps necessari per a criar llurs fills i, si pot ser, demés els altres.

Hi ha, potser, una altra causa que pot motivar l'abandó d'alguns infants petits. Es tracta de l'afany de desmamar prematurament els nens i algun cop no començar a criar-lo a l'objecte de poder-se col·locar la mare com a dida, i així guanyar un bon sou. Vui veure, en honor de les mares, que aquest cas es dóna poc sovint. Em refereixo, naturalment, a que, per fer això, el nen sigui abandonat al torn; el pseudo-abandó en què queda el nen de tota dida encara que s'encomani a la cura d'altres persones de la seva família, és, per desgràcia, excessivament freqüent, però no és objecte d'aquesta classe de previsió; n'hi hauria prou, potser, amb exigir el compliment de l'acordat en agost de 1925 en el Congrés de Ginebra, referent a la presentació, per part de tota dida, de la certificació d'haver completat el seu fill els cinc mesos com a mínim. Es indubtable, no obstant, que, si les institucions de previsió i protecció al nen i a la maternitat proporcionessin a la mare que cria els elements materials necessaris per a poder complir sense penúria la sacratíssima obligació de criar al seu fill, preferiria sempre això, a abandonar l'infant per a criar-ne un altre que probablement no ho necessita tant per ser de família més acomodada.

Si fos possible posar una mica d'ordre en aquestes coses i realitzar, almenys per començar, una part de tot l'exposat, hauríem reduït en una proporció importantíssima la mortalitat en els primers mesos. Per això, demés de posar en pràctica remeis com els enumerats, és menester juntar les energies isolades i unificar els procediments, a l'objecte que l'acció de conjunt sigui més eficaç per aconseguir tan bell ideal.

* * *

Hi ha un punt, important, en la lluita contra la mortalitat infantil, que expressament deixo de tractar amb l'extensió que la seva importància re-